

»Továrna nitěných knoflíků D. Š.« smlouva o dodání zboží, k jejímuž uzavření byl Josef B. povolán. Rozsudek bere ve směru objektivním mimo jiné za prokázáno, 1. že »Svaz G. E. C., nákupní, prodejní a výrobní společenstvo pro sdružení k napomáhání živnosti a hospodářství, potřebuje průměrně asi za 50.000 Kč nitěných knoflíků ročně, takže by 5% odměna nabídnutá B-ovi činila 2.500 Kč ročně; že tedy nešlo o prospěch nepatrný. 2. že J. B. je úředníkem výdělečného společenstva, jež jest podle § 6 odst. 2 na roveň postaveno veřejným podnikům zmíněným v (1) odst. téhož §. Toto zjištění opírá soud o seznání svědka Josefa B-a a o výtah z rejstříku společenstev obchodního soudu. Soud však nezjišťuje a ovšem ani neodůvodňuje, že obě tyto okolnosti pod 1., 2. byly obžalovaným známy, ačkoliv takové zjištění je nutné k naplnění skutkové podstaty ve směru subjektivním. Zmateční stížnost důvodně vytýká tento nedostatek rozsudku, provádějíc zmatky čís. 5 a 9a) § 281 tr. ř. a dovozujíc, že obžalovaným nebylo známo, že firma G. E. C. je výdělečným společenstvem a jako takové pod státním dozorem, a že ani zdaleka nevěděli, že spotřeba nabízeného zboží u firmy G. E. C. jest tak veliká, jak potvrdil svědek B. Obě okolnosti jsou však závažné pro otázku viny, která by byla odůvodněna jen, kdyby si byli obžalovaní vědomi, že nabízejí prospěch zřízení hospodářského a výdělečného společenstva, tedy zaměstnanci postavenému na roveň veřejnému činiteli ve smyslu § 6 odst. (1) cit. zák., a kdyby si dále byli vědomi, že prospěch jimi nabízený není nepatrný (§ 2 odst. 2 téhož zák.). Nalézací soud byl povinen učiniti chybní zjištění ve směru subjektivním tím spíše, ani obžalovaní již v námitkách proti obžalobě uváděli, že nabízeli prospěch fondu »společnosti«, z čehož by se dalo souditi, že jim právní forma podniku nebyla dobře známa, tím spíše, ano se v protokolech o jejich zodpovědných výsledcích mluví jednou o »firmě G. E. C.«, jindy o »společenstvu G. E. C.« nebo o »fondu svazu G. E. C.«, a že v týchž námitkách výslovně také uvedli, že jim nebylo vůbec známo, jaké množství knoflíků firma ročně kupuje, že měla v roce 1927 od obžalovaných zboží za 1.500 Kč, a že věděli, že potřebuje více, podle jejich úsudku asi za 10.000 Kč. Jest dodati, že při hlavním přelíčení obžalovaní přítomni nebyli.

Čís. 3976.

Výrok ministerstva obchodu o tom, zda kdo třetí může užívatí zapísané známky pro jiný druh zboží (§ 30 odst. první zák. čís. 19/1890), není jen posudkem odborné stolice, který by směl soudce jakožto průvodní prostředek přezkoumávati, nýbrž jde tu o výjimku ze zásady § 5 tr. ř., o rozhodnutí nejvyššího správního úřadu, podléhající přezkoumání jen nejvyšším správním soudem, avšak pro trestní soud, který si je vyžádal, závazné a jím nepřezkoumatelné.

§ 23 zákona o ochraně známek vyžaduje ke skutkové podstatě přečinu zásahu do práv známkových, by si byl obžalovaný vědom (aspoň ve způsobě eventuálního zlého úmyslu), že zboží jím do obchodu dá-

vané nebo na prodej chované je bezprávně označeno známkou, již výhradně užívati jest oprávněn někdo jiný.

Popírá-li obviněný bezprávnost označování vlastního zboží a výhradnost oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky (uplatňuje-li pro sebe právo plynoucí ze zásady § 7 odst. 1 zák. o ochr. zn.), vyžaduje skutková podstata přečinu nejen, by se námitka ta ukázala objektivně nesprávnou, nýbrž i, by bylo rozsudkem zjištěno, že si obžalovaný byl v době činu vědom její lichosti, tudíž právě výhradnosti oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky a neoprávněnosti vlastního jejího užívání k označování zboží pro obchod.

Omyl o vlastních právech a o omezení výhradnosti práv soukromého obžalobce na používání známkového slova není tu po případě omylem trestněprávním (§§ 3, 233 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 24. října 1930, Zm I 232/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. ledna 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 23 zákona o ochraně známek ze 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., zrušil napadený rozsudek ve všech jeho výrocích a vrátil věc do stolice prvé k novému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Obžalovaný se hájil proti obžalobě pro přečin podle § 23 zákona na ochranu známek jednak popíraje totožnost (zaměnitelnost) označení, jímž opatřoval své výrobky, se známkou chráněnou pro soukromého obžalobce, jednak popíraje totožnost zboží jím vyráběného a pozastaveným slovem prý jen označovaného, t. j. perleťových spínacích knoflíků do manžet, se zbožím, pro něž byla soukromému obžalobci zapsána ochranná známka; dovolával se tedy v této příčině alespoň věcně ustanovení § 7 odst. 1 zákona o ochraně známek, podle něhož výhradné právo ke známce nevyklučuje, by jiný podnikatel neužíval téže známky k označení jiných druhů zboží. Otázka prvá, otázka zaměnitelnosti pozastaveného označení zboží se zapsanou známkou soukromého obžalobce, byla v rozsudku rozřešena kladně a v té příčině již rozsudek zmateční stížností napadán není. Vývody zmateční stížnosti týkají se jen otázky druhé. V otázce druhé byl po rozumu 2 odst. § 7 a 2 odst. § 30 zákona na ochranu známek vyvolán nálezn ministerstva obchodu, jež dne 16. prosince 1929 pod č. j. 3997-29/Tr 417 rozhodlo, že zboží, které měl obžalovaný chráněné známkou č. 16002/Liberec, totiž knoflíky perleťové, rohové a galalitové, i zboží, pro něž užíval značky Orlov (perleťový manžetový knoflík), je stejnorodé se zbožím, které má chráněné soukromý obžalobce známkou č. 16600/Liberec, totiž se stiskacími knoflíky na šaty, rukavice, kožené zboží, knoflíky na ozdoby, na kalhoty, rukavice, prádlo. Tento nálezn byl při hlavním přelíčení přečten a vzat

později i za základ rozsudku. Obžalovaný při hlavním přelíčení navrhoval, by byl slyšen jako svědek Josef T. o tom, že pod značkou Orlov vyráběny a prodávány byly u obžalovaného jen perleťové knoflíky manžetové spínací, dále soukromý obžalobce jako svědek o tom, že manžetové knoflíky nevyrábí a pod známkou Orlov nikdy nevyráběl a neprodával, posléze by byla vznesena na ministerstvo obchodu žádost o předložení zpráv jednotlivých komor, z nichž bude lze zjistiti, že se většina komor, i bratislavská, vyjádřila pro různost a že posudek ministerstva je v rozporu s předpoklady, ana většina komor prohlásila, že je podobnost, soutěž a škoda vyloučena. Navrhované důkazy byly při hlavním přelíčení zamítnuty jako nepotřebné a v rozsudku dodává nalézací soud k mezitímnímu nálezu, že rozhodnutí ministerstva je pro soud závazné, takže je jeho přezkoumání nepřípustné. Pro zamítnutí návrhů vytýká zmateční stížnost rozsudku zmatečnost podle čís. 4 § 281 tr. ř. Upírá především nálezu ministerstva obchodu povahu a platnost rozhodnutí; nazývá jej znaleckým posudkem, pokládá jej i ve svých vývodech za přezkoumatelný posudek znalecký a vytýká mu vady, jejichž odstranění se domáhá právě s hlediska uplatňovaného důvodu zmatečnosti rozsudku. Toto její právní pojetí je nesprávné. Zákon sám nazývá výrok ministerstva obchodu o některých předurčujících otázkách, mezi nimiž je uvedena v § 30 odst. 1 zák. na ochr. zn. i otázka, zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží, při čemž je odkazováno na § 7, opětovně rozhodnutím, a poukazuje v odst. 2 § 30 trestního soudce, by, vyjde-li najevo, že rozhodnutí závisí na předběžné otázce, o níž je podle odst. 1 povolán rozhodovati ministr obchodu, požádal tohoto ministra, by dříve rozhodl tuto otázku; toto rozhodnutí ministra má trestní soudce vyčkati. Nelze tudíž pochybovati o tom, že nález ministerstva není pro trestního soudce jen posudkem odborné stolice jakožto průvodním prostředkem, jež by soudce měl a směl přezkoumávati, nýbrž že tu výjimkou ze zásady § 5 trestního řádu bere zákon o ochraně známek ze soudcovy ruky řešení některých předurčujících otázek, jež se mohou vyskytovati za trestního řízení o obžalobě pro přečin zásahu do práva známkového, a přikazuje je k rozhodnutí ministrowi obchodu, a že tu jde o rozhodnutí nejvyššího správního úřadu, podléhající přezkoumání jen nejvyšším správním soudem, avšak pro trestní soud, jenž si je vyžádal, závazné a jím nepřezkoumatelné (srov. rozhodnutí býv. víd. nejvyššího soudu sb. č. 1510). Právem proto nepřipustil nalézací soud vývodní návrh, jenž směřoval přímo k tomu, by byla přezkoumána věcná správnost rozhodnutí ministerstva obchodu, ani další dva vývodní návrhy, jež měly jen smysl, by pod zorným úhlem toho požadavku byla znovu samostatnému rozhodování trestního soudu podrobena rozhodnutím ministerstva již rozřešená otázka, zda je zboží obžalovaným vyráběné stejného druhu jako zboží, pro něž má soukromý obžalobce zapsanu ochrannou známku; není-li přípustné, by nalézací soud otázku tu samostatně řešil, neměly ani další dva vývodní návrhy význam a nelze uznati zmateční stížnost za oprávněnou, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti podle čís. 4 § 281 tr. ř.

Nelze však zmateční stížnosti upřítí důvodnost, pokud vytýká rozsudku s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že nezjišťuje vše, čeho bylo třeba k naplnění skutkové podstaty přečinu podle § 23 (správně i 25) zákona o ochr. zn. Obhajoba obžalovaného, že neporušuje známková práva soukromého obžalobce, užívaje pozastaveného slovního označení pro zboží jiného druhu, než pro které má soukromý obžalobce chráněnu slovní známku, má dvojí stránku: objektivní a subjektivní. Objektivní stránka je ovšem již rozřešena řečeným rozhodnutím ministerstva obchodu v ten smysl, že zboží, pro něž obžalovaný užíval značky Orlov (perleťový manžetový knoflík), to je stejnorodé se zbožím, pro které má soukromý obžalobce chráněnu známku č. 16600/Liberec. Ale nevyřízena zůstala otázka, zda si byl obžalovaný stejnorodosti toho i onoho zboží vědom. Neboť rozsudkové zjištění, že obžalovaný, ač byl upozorněn ministerstvem na podobnost známky, dále jí užíval a že tak činil úmyslně, věda, že pro obžalobce je zapsána podobná známka, týká se vědomí obžalovaného o jsoucnosti cizí ochranné známky v době činu, nikoliv však excecpe dovolávající se zásady § 7 zák. o ochr. zn., jež právě předpokládá totožnost nebo zaměnitelnou podobnost (§ 25) toho i onoho označení zboží. § 23 zák. o ochr. zn. vyžaduje ke skutkové podstatě přečinu zásahu do práv známkových, by si byl obžalovaný vědom (podle ustálené judikatury alespoň ve způsobě eventuálního zlého úmyslu, dolus eventualis), že zboží jím do obchodu dávané nebo na prodej chované je bezprávně označeno známkou, již výhradně užívati je oprávněn někdo jiný. Popírá-li tedy obviněný bezprávnost označení vlastního zboží a výhradnost oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky, uplatňuje-li pro sebe právo plynoucí ze zásady § 7 odst. 1 zákona o ochr. zn., vyžaduje skutková podstata přečinu nejen, by se námitka ta ukázala objektivně nesprávnou (jak se v souzeném případě stalo), nýbrž i, by bylo rozsudkem zjištěno, že si byl obžalovaný v době činu vědom její lichosti, tudíž právě výhradnosti oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky a neoprávněnosti vlastního jejího užívání k označování zboží pro obchod. Toto vědomí na straně obžalovaného rozsudek nezjistil a zůstává tedy otázka subjektivní viny obžalovaného nerozřešena. Tím, že námitka obžalovaného padla objektivně rozhodnutím ministerstva obchodu, nabývá námitka povahy uplatňovaného omylu o vlastních právech a o omezení výhradnosti práv soukromého obžalobce na používání známkového slova. Omyl ten je uplatňován v oboru nikoliv trestněprávním, takže mu nelze čeliti poukazem na zásadu §§ 3, 233 tr. zák., jakž plyne, nehledíc k jinému, právě z toho, že zákon sám vyhrazuje řešení předurčující otázky stejnorodosti obojího zboží správnímu úřadu, odnímaje je trestnímu soudci. Otázku tu ostatně nelze vůbec řešiti na podkladě ustanovení zákona o ochraně známek samého, takže tu není závadou zásada vyslovená nejvyšším jako zrušovacím soudem již pro obor zákona o ochraně práv původcovských (rozhodnutí sb. trestní č. 1945, 2056) a platná jinak zajisté i pro obor práva známkového, že jest na zákon ten hleděti jako na zákon trestní nejen v ustanoveních trestních, nýbrž i v jeho ustano-

veních o vzniku, rozsahu, trvání a ochraně práv t. zv. chránitele známky. Jak ukázáno, je rozsudek v onom směru zmatečný, i bylo jej za podmínek § 5 zákona z 31. prosince 1877 č. 3 ř. z. z roku 1878 zrušiti již v poradě neveřejné s dalším opatřením, jak uvedeno.

Čís. 3977.

Zjišťuje, co bylo v zažalovaném článku o soukromém obžalobci řečeno, má kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeti k souvislosti jednotlivých míst článku, vyhledati jejich, třebas zastřený, smysl a uvážiti i dosah článku, jak nepodjatý čtenář bude mu rozuměti a jaké představy budou v něm článkem vyvolány o soukromém obžalobci a o jeho jednání.

Tyto zjišťovací výroky jest i náležitě odůvodniti (§ 270 čís. 5 tr. ř.) poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, Zm I 275/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 19. února 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 6 zákona z 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek v celém jeho rozsahu a vrátil věc do první stolice, by byla podle § 28 cit. zákona znovu projednána a rozhodnuta před tříčlenným senátem.

Důvody:

Rozsudek dospívá k odsouzení obžalovaného, shledav, že byly v pozastavených člancích sdělovány převrácené skutky a že byl soukromý obžalobce viněn z takového nepočetného činu, který by ho mohl ve veřejném mínění uvést v opovržení a snížit. Převrácení skutků a vinění z nepočetného činu spatřuje kmetský soud v pozastavených člancích proto, že prý je v nich soukromému obžalobci veřejně vyčteno, že neváhal obětovati zájem vědy vlastním zájmům, že zapřel zájem vědy a poučování širokých vrstev o významu své polární cesty a namísto toho požadoval jako »dobrý obchodník«, jak v titulu prvního článku jest uvedeno, z osobního zájmu za pořádání přednášek takové honoráře, že bylo pořádání těchto přednášek znemožněno. Těmito slovy zjišťuje rozsudek smysl a dosah pozastavených článků. Zmateční stížnost vytýká zjištění tomu rozpor s doslovem článků, vytýká tedy rozsudku věcně nedostatek odůvodnění pro jeho zjišťovací výrok. Výtce té nelze upříti důvodnost. Na kmetský soud byla zažalováním pozastavených článků s hlediska urážky na cti vznesena úloha, by především zjistil, co bylo v každém jednotlivém ze článků těch řečeno o soukromém obžalobci a uvedeno na skutečnostech uváděných ve spojení s jeho